

مهریه سفر به بازی‌های جام جهانی فوتبال تا 3 کیلو موی بال شیر

مهریه موضوع پیچیده و وحشتناکی نیست، یک سنت حسنه و هدیه ای که مرد به زن می دهد اما گاهی این هدیه خیلی بزرگتر از توان مالی مرد است و گاهی اینقدر عجیب و مبهوت کننده که ذهن آدمی از مواجهه با آن هنگ می کند.

مهریه موضوع پیچیده و وحشتناکی نیست، یک سنت حسنه و هدیه ای که مرد به زن می دهد اما گاهی این هدیه خیلی بزرگتر از توان مالی مرد است و گاهی اینقدر عجیب و مبهوت کننده که ذهن آدمی از مواجهه با آن هنگ می کند. به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، موضوع مهریه یک سنت حسنه اسلامی و ایرانی است که متأسفانه طی سال های اخیر به شدت از سوی خانواده های ایرانی دچار تغییر و تحول شده است، به طوری که گاهی بحث بر سر مهریه آنقدر بالا می گیرد که وصلتی به خاطر اختلاف نظر درباره مهریه، هیچ گاه سر نمی گیرد. شاید این جمله به گوش ما آشنا به نظر برسد که گفته می شود، «مهریه را کی داده و کی گرفته؟» اگر قرار است مهریه را کسی نگیرد و کسی هم ندهد، پس چرا آنقدر عجیب و غریب تعیین می شود؟ مهریه هایی که برای دادن و گرفتن آن باید از هفت خوان رستم رد شد.

آنچه در طول سالیان طولانی با آمدن نام ازدواج به ذهن تداعی می شود، مهریه و مسائل مربوط به آن است. مهریه نشانگر مهر و محبت مرد نسبت به زن است و در این پیوند عاطفی نقش فرعی را ایفا می کند.

مهریه در اسلام

براساس فلسفه اولیه تعیین مهریه، مهر نوعی هدیه، پیشکش، نحله، اعطای بدون عوض و از روی صداقت (صداق) به صورت نقدی با تأکید بر معادل و ویژگی معنوی و فرامادی آن بوده است. برخی منابع مانند تفسیر نمونه نتیجه می گیرند «صدقاتهن» از ماده «صداق» است و بدان جهت به مهر «صداق» یا «صدقه» گفته می شود که نشانه راستین بودن علاقه مرد و محبت او به زن است. همچنین کلمه «نحله» به گفته راغب اصفهانی از «نحل» به معنای زنبور عسل است؛ چون زنبور عسل بدون توقعی عسل خود را می بخشد، کلمه «نحله» دلالت دارد که فلسفه مهریه، تقدیمی، پیشکشی، عطیه و هدیه است. در اسلام مهریه متعلق به خود زن است نه والدین یا هر شخص دیگر. مهریه در ایران در بسیاری از اوقات بر مبنای سکه های طلا تعیین می شود. از سال تولد دختر گرفته تا شمار ائمه یا سوره های قرآن کریم. حتی برخی نیز مهرشان را یک سکه تمام بهار آزادی به نشانه احدیت خداوند تعیین می کنند. متفاوت بودن، یکی از تفاوت های نسل جدید با والدینشان است. آنها می خواهند متفاوت باشند. این را از سبک زندگی و نوع پوشش آنها می توان به راحتی فهمید اما خاص تر از همه آنها مهریه های عجیب و غریبی است که برای خود در نظر می گیرند و غافل از این که این مهریه ها نمی تواند ضامن خوشبختی آنها شود.

علاقه شخصی

شاید ریشه بسیاری از این تفاوت ها گرفتن یک ژست روشنفکرآمبی باشد و این احساس که با داشتن مهریه ای متفاوت در برابر دیگران حس برتری پیدا می کند.

وقتی دختر جوانی مهریه اش را 1000 کیلو بال مگس قرار داده است می خواهد این حس را به اطرافیان خود منتقل کند که داماد حاضر است به خاطر وی تا سر کوه قاف هم برود و برایش 1000 کیلو بال مگس فراهم کند.

مهریه سفر به بازی های جام جهانی فوتبال/ مقصد فعلی روسیه، بعدی قطر

البته گاهی مشاهده می شود عروس و داماد چنان غرق رویاهای خود می شوند که اصلاً یک سکه و هزار و چند صد سکه فرقی برایشان نداشته و مهم انجام آن وصلت است.

ماجرای این گزارش نیز زمانی به دهنم خطور کرد که میهمان یک مراسم عقد بودم که در یک لحظه با خواندن خطبه عقد همه در شوک فرو رفتند؛ بله مهریه عروس خانم سفر به تمام کشورهای میزبان جام جهانی فوتبال بود که روسیه اولین کشور از آن مهریه و حتی ماه عسل آنها محسوب می شد و سپس قطر در سال ۲۰۲۲!!!

هدف این گزارش زیرسوال بردن خواسته و علایق دیگران نیست بلکه یک بررسی اجمالی روی مهریه های عجیب و غریب دور و برمان خواهد بود که برخی بدون در نظر گرفتن بخش عقلایی و وضعیت کشور دست به چشم هم چشمی هایی غیرقابل درک می زنند و در مقابل جوانی فقط برای تهیه جهیزیه و یا یک مراسم ساده عروسی ناچار و درمانده مانده است.

برای تهیه گزارش به هر مرجعی رجوع کردیم، اعلام بی خبری از چگونگی و شکل مهریه های جدید کردند و همه

انگشت نشانه را به سمت دفتر ثبت و ازدواج و طلاق گرفتند، از این رو به سمت دفاتر شهر در محله های مختلف تبریز اعم از بالانشین، متوسط نشین و پایین نشین رفتیم تا بلکه از وضعیت مهریه های عروس و دامادهای جوان تبریزی اطلاعاتی به دست بیاوریم.

دفترخانه طلاق و ازدواج اول:

خانم نظری، کمک دفتردار در منطقه عباسی وضعیت مهریه در این منطقه را ۱۴ تا ۱۱۴ سکه به صورت معمول اعلام کرد و گفت: تا به امروز شاهد مهریه عجیب و غریبی نبودم ولی یک بار عروسی دست و پای راست داماد را مهریه خود قرار داده بود که با وساطت حاج آقا از این نوع مهریه صرف نظر کرد و در نهایت مهریه تبدیل به سکه شد. وی افزود: البته گاهی شاهد ازدواج های غیرنرمال هم بودم به طوریکه فاصله سنی عروس و داماد بیشتر از ۳۰ سال بود که اصلاً وجهه خوبی نداشت. نظری بیان کرد: کاش گزارش هایی در مورد طلاق های عجیب هم داشته باشید چراکه گاهی به خاطر دلایل بسیار پیش پا افتاده یک زوج زندگی خود را از هم می پاشند.

دفترخانه طلاق و ازدواج دوم:

در ادامه گزارش به مرکز شهر رفته و دفترخانه ای در اطراف خیابان بهشتی(منصور سابق) یافتیم که از شانس من مراسم عقدی در حال برگزاری بود. حاج آقا در حال جاری کردن خطبه عقد و مهریه عروس خانم ۱۳۷۶ سکه بهار آزادی و عندالمطالبه تعیین شد. عروس جوان در کنار یک پسر جوان که چهره اش نشان از دهه هفتادی داشت، نشسته بود. بعد از خطبه عقد و تبریک و روبوسی به سمت عروس و داماد رفته و خود را معرفی کردم؛ هر دو چنان غرق خوشحالی از وصلت هم بودند که اصلاً ۱۳۷۶ سکه بهار آزادی را عددی نمی دانستند و حتی آقای داماد خبری از نرخ سکه نداشت و می گفت مهریه را کی داده و کی گرفته!!! چند کلامی با حاج آقای وحدت در رابطه با وضعیت مهریه شهر تبریز همکلام شدم، به گفته وی الان دیگر فرهنگ مهریه جافتاده شده است و خانواده ها آگاه هستند ولی گاهی مهریه های سنگین و حتی عجیب نیز مشاهده می شود.

هزاران گل مریم مهر عروس خانم تبریزی

وی افزود: طول مدتی که خطبه جاری کرده ام، شاهد انواع مختلف مهریه ها بودم؛ برای مثال عروس خانمی که نامش مریم بود، مهریه خود را هزاران گل مریم اعلام کرد و داماد نیز پذیرفته بود. این دفتردار شهر تبریز تصریح کرد: در مواردی اصلاً عروس خانم مهریه بر مبنای سکه را نمی پذیرفت که این نیز درست نیست بلکه باید سنت پیامبر اکرم(ص) رعایت شود.

دفترخانه طلاق و ازدواج سوم:

مقصد بعدی ، خیابان ولیعصر تبریز از جمله مناطق بالانشین تبریز است؛ دفترخانه های زیادی در این اطراف وجود دارد و یکی از آنها را برای تهیه گزارش و گفت وگو انتخاب کردم. در گفت وگو با آقای اعظمی کمک دفتردار این دفترخانه با ابعاد و اشکال دیگری از مهریه های جاری شده در شهر تبریز آشنا شدم.

شمش طلا تا حفظ کل قرآن کریم از دیگر مهریه های عروس های تبریزی

از مهریه شمش طلا گرفته تا کاشت ۱۳۷۰ اصله درخت به اندازه تاریخ تولد عروس خانم، سرپرستی کودکان بی سرپرست و حفظ قرآن کریم و غیره از مصادیق مهریه ها در آن دفترخانه بود. به گفته وی در این دفترخانه زوجین زیادی را از انتخاب مهریه های عجیب منصرف کرده اند و تلاش زیادی شده تا جوانان و زوجین بدانند که ملاک ازدواج مهریه و چرتکه به دست گرفتن نیست. این دفتردار تبریزی ادامه می دهد: برخی از زوجین روی این مهریه های عجیب اصرار کرده که متأسفانه بعدها شاهد جاری کردن طلاق آن زوجین در همین دفترخانه بودیم. وی می گفت: ای کاش از اول اولویت جوانان مسائل اصلی زندگی باشد تا بعدها که با اصل زندگی مواجه می شوند، بهتر بتوانند آن را درک و لمس کنند که در این بین نقش خانواده ها بسیار مهم است.

**دیدگاه نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی نسبت به چگونگی مهریه ها

حجت الاسلام سید محمدعلی آل هاشم در رابطه با مهریه و اثرات آن در گفت وگو با خبرنگار فارس در تبریز اظهار کرد: بسیاری از جوانان فکر می کنند که باید قبل از ازدواج همه نیازهای مادی و خواسته های خود را به دست آورده و سپس به ازدواج اقدام کنند در حالی که میسر شدن این موضوع امکان پذیر نیست.

وی ادامه داد: مهریه های خارج از عرف، و هزینه های سرسام آور مراسم عروسی رغبت جوانان برای امر ازدواج را کمرنگ کرده به طوریکه آنها را از راه و رسم درست زندگی دور می سازد. امام جمعه تبریز ادامه داد: افزایش مهریه های ازدواج در هیچ جای دین مبین اسلام وجود ندارد و ادامه این روند منجر به مشکلات بزرگ و عذیده در کشور خواهد شد. وی بیان کرد: ائمه اطهار(ع) نیز اعلام کرده اند که بهترین مهریه سبک ترین آن است اما مهریه زیاد هر چند در آغاز به ذائقه برخی ها خوش می آید اما در ادامه زندگی آثار مخربی را به همراه دارد که در این زمینه باید مراقب بود.

**** استان آذربایجان شرقی رتبه ۱۶ در ازدواج را دارد**

در ادامه امیر تقی زاده معاون فرهنگی اداره کل ورزش و جوانان استان در گفت و گو با فارس در تبریز با اشاره به نرخ ازدواج کل کشور بیان کرد: استان آذربایجان شرقی رتبه ۱۶ در ازدواج را دارد. وی با اشاره به ازدواج و طلاق ثبت شده در سال ۹۶ و ۹۵، بیان کرد: سال ۹۵ ثبت ۳۵ هزار و ۵۶۵ مورد ازدواج و ۸ هزار و ۹۹۷ طلاق، سال ۹۶ ثبت ۳۰ هزار و ۸۶۱ مورد ازدواج و ۸ هزار و ۸۴۵ مورد طلاق در استان رخ داد. معاون فرهنگی اداره کل ورزش و جوانان استان تصریح کرد: در آمار ازدواج ثبت شده در سال ۹۶ می توان به ۱۰ مورد ازدواج زیر ۱۵ سال اشاره کرد که ۱۰ هزار و ۶۷۸ مورد بین سن ۲۵ تا ۲۹ سال بود. وی بیان کرد: ۸ مورد ازدواج زیر ۱۰ سال و ۱۳ مورد ازدواج بالای ۷۷ سال در استان ثبت شده است و در تفکیک ماه، در اردیبهشت ماه بیشترین ازدواج و در آبان ماه کمترین ازدواج ثبت شده است. تقی زاده با اشاره به اینکه بیشترین ازدواج ثبت شده برای افراد دیپلم و پیش دانشگاهی بود، گفت: میانگین سن ازدواج در تبریز ۷۱/۲۴ بوده همچنین جلفا با ۳۴/۳۰ بیشترین و چاراویماق با ۵۲/۱۹ کمترین ثبت ازدواج را داشته است. وی تصریح کرد: ازدواج ثبت شده در چهار ماهه نخست سال ۹۷، در حدود ۴ هزار و ۳۷۸ نفر است و در مقابل میزان طلاق ثبت شده نیز ۲ هزار و ۹۶۲ نفر بود. در بررسی ابعاد دیگر این گزارش سراغی از بهزیستی استان گرفتیم تا نظر آنها در مورد ازدواج هایی از ریشه مشکل دار را که حال به طلاق و مهریه کشیده شده را بدانیم.

**** به ازای هر سه و نیم ازدواج یک طلاق اتفاق افتاده است**

محسن ارشدزاده در گفت و گو با فارس اظهار کرد: طلاق و اعتیاد یکی از مهم ترین آسیب اجتماعی نگران کننده است. وی افزود: طبق آخرین آمار در استان آذربایجان شرقی، سال گذشته به ازای هر سه و نیم ازدواج یک طلاق اتفاق افتاده است. مدیرکل بهزیستی استان با اشاره به وضعیت سه ماهه اول سال جاری بیان کرد: این موضوع مقداری رشد یافته و از هر چهار ازدواج یک طلاق رخ داده بود و در حدود ۲۵ درصد رسیده بود. وی افزود: متأسفانه در دو ماه تیر و مرداد سال جاری باز هم شاهد رشد طلاق هستیم و نزدیک به ۶/۳ درصد رسیده است.

۱۳۴ زندانی مهریه در زندان های آذربایجان شرقی به سر می برند

البته ناگفته نماند که رسول تقی پور، رئیس ستاد دیه آذربایجان شرقی نیز تعداد زندانیان حال حاضر استان از بابت مهریه را ۱۲۴ نفر اعلام و اظهار کرد: خانواده ها باید فرهنگ و دیدگاه خود را در امر ازدواج فرزندان شان تغییر دهند و با عبارت «مهریه را کی داده و کی گرفته است» یک عمر جوان خود را بدبخت کنند. وی افزود: جوانان و خانواده ها باید با نگاه به توان مالی و جیب خود مهریه در نظر بگیرند چرا که مهریه عندالمطالبه است و هر زمان زوج اراده کند می تواند دریافت کند. رئیس ستاد دیه استان با تأکید به پرهیز از چشم و هم چشمی در موضوع مهریه ابراز کرد: متأسفانه گاهی مهریه به عنوان عامل فخر و یا خودنمایی خانواده ها قرار گرفته است و این موضوع انتخاب و تصمیم آگاهانه از روی تعقل را با مشکل روبه رو می کند.

۵۰ هزار لیتر بنزین، ۷ هزار مگس زنده، ۳ کیلو موی یال شیر و سفر به اقصی نقاط جهان

طبق آمار کشوری مهریه هایی از قبیل سفر به ۱۲۰ کشور جهان، ۵۰ هزار لیتر بنزین، هدیه چشم های داماد، دست و پا و چشم داماد، شمش طلا هم وزن عروس، یک کیلو بال مگس، سفر به ۱۰ جزیره کوچک دنیا، شکار ۱۰ راس آهو، ۵ هزار مرجان دریایی، یک کتابخانه پر از کتاب با جلد صورتی، ۷ هزار پشه زنده، ۳ کیلو موی یال شیر، صعود به ۱۰ قله برتر دنیا، حفظ دیوان حافظ، یک کامیون نان بربری و غیره از جمله مهریه های عجیب ثبت شده در کشور است.

سبک شمردن سنت الهی بین برخی از مردم، تبعات منفی زیادی را در جامعه پدید می آورد به طوریکه هر فرد می تواند کلاه خود را قاصی کرده و با خود دو دو تا چهارتای خود را حساب کند که هفت هزار پشه زنده، سفر به قاره های جهان و چندین کامیون نان بربری به چه درد او خواهد خورد و مهریه نجومی همانند حقوق های نجومی چه بر سر کشور می آورد.

اکنون مسئله مهر یا همان «عبارت معروف کی داده، کی گرفته...؟!»، به عنوان رکن اصلی ازدواج، چنان عرصه را بر زندگی ها تنگ گرفته که در حال حاضر، مطالبه مهریه نخستین دعوی حقوقی بین زن و مرد شده و در صورت عدم پرداخت آن از سوی زوج، زندان پذیرای وی به عنوان محکوم علیه است.

آمارهایی موجود در قوه قضائیه نشان می دهد سهم قابل توجهی از آمار زندانیان مربوط به زندانیان مهریه است شمن آنکه بحث مهریه به دلیل چشم و هم چشمی خانواده ها نسبت به این موضوع سال هاست به معضل در جامعه ما تبدیل شده است.

متأسفانه بخش زیادی از خانواده ها فکر می کنند از این طریق می توانند پشتوانه ای برای دخترانشان ایجاد کنند اما در حقیقت خیلی وقت ها اینگونه نبوده، یعنی گاهی آقایان چنان عرصه زندگی را بر همسرانشان تنگ می کنند که زن عطای مهریه را به لقایش می بخشد فقط برای اینکه از زندگی مشترک خلاصی پیدا کند.

مهریه فقط یک حق است. کم و زیاد بودن آن لزوماً زندگی ایده آل زوج را تضمین نمی کند و یا ارزش دختر با آن تعیین نمی شود، مهریه فقط و فقط یک حق توافقی است و حق بسیار مهم است. ممکن است رقم و مقدار مهریه کم باشد اما به معنای ضایع شدن ارزش آن دختر نیست.

متفاوت بودن، یکی از تفاوت های نسل جدید با والدینشان است. آنها می خواهند متفاوت باشند. این را از سبک زندگی و نوع پوشش آنها می توان به راحتی فهمید اما خاص تر از همه آنها مهریه های عجیب و غریبی است که برای خود در نظر می گیرند و غافل از این که این مهریه ها نمی تواند ضامن خوشبختی آنها شود.

چه باید کرد؟

واقعیت موجود در جامعه نشان می دهد که 50 درصد افراد جامعه مهریه را بالا تعیین می کنند، در حالی که باید به گونه ای تعیین شود که مرد به راحتی بتواند آن را بپردازد، زیرا مهریه عندالمطالبه است، یعنی هرگاه زن اراده کند باید مرد آن را بپردازد. به نظر می رسد برای آنکه مهریه ارزش و جایگاه خود را در بین خانواده ها و زوج های جوان پیدا کند. اصلاح نگاه به مهریه با کار فرهنگی و آموزشی بلند مدت و هدفدار ضروری است و در مقابله با مهریه های فانتزی نیز تنها راهکار جدی عدم ثبت از سوی سردفتران است.

در غیر این صورت شاهد در معرض خطر قرار گرفتن بنیان خانواده خواهیم بود. نهادی که همواره دولتها برای استحکام آن، که مهم ترین رکن جامعه است، تلاش می کنند و بیشتر اهداف بلند مدت خود را بر کانون خانواده محوری و خانواده مداری بنا می کنند.

گزارش از کتابیون حمیدی